

Ministerstwo Zdrowia
Departament
Zdrowia Publicznego

Warszawa, 17 marca 2022 r.

ZPŚ.055.1.2022.JP

**Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji
w sprawie *obowiązkowych szczepień ochronnych przeciw COVID-19***

na podstawie art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870) zawiadamiam, że wszystkie działania podejmowane i prowadzone w związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju znajdują swoją podstawę prawną w prawie polskim. Nie znajduje uzasadnienia zaplanowanie i wdrożenie działań mających na celu przyjęcie żądań przedstawionych w przedmiotowej petycji

UZASADNIENIE

Aktualnie w RP istnieje obowiązek szczepień ochronnych obejmujący 14 chorób zakaźnych, które określone zostały w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 753). Jednocześnie szczepienia przeciw Covid-19 w Polsce są całkowicie dobrowolne. Pacjent przystępujący do szczepienia, przechodząc pozytywnie badanie w oparciu o wywiad i pytania zawarte w kwestionariuszu, wyraża tym samym zgodę na wykonanie

szczepienia. Natomiast w przypadku wystąpienia wątpliwości podczas kwalifikacji pacjenta do szczepienia mogą one być skonsultowane z Konsultantem krajowym lub wojewódzkim, włącznie ze skierowaniem pacjenta na konsultację specjalistyczną. Wykaz konsultantów pod linkiem:

<https://www.gov.pl/web/zdrowie/konsultanci-krajowi>

<https://www.gov.pl/web/zdrowie/konsultanci-wojewodscy>

Przy czym podkreślić należy, że obowiązek poddania się szczepieniu przeciw COVID-19 wynikający z przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r. poz. 340), stanowiącego wykonanie upoważnienia ustawowego z art. 46 ust. 4 pkt 7 ustawy zakaźnej, dotyczy wyłącznie osób wykonujących zawód medyczny w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, osób wykonujących czynności zawodowe w tych podmiotach, inne niż wykonywanie zawodu medycznego oraz osoby zatrudnione i osoby realizujące usługi farmaceutyczne, zadania zawodowe lub czynności fachowe w aptece ogólnodostępnej lub punkcie aptecznym. Jednocześnie zarówno obowiązki dla pracodawcy jak i pracownika określają przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z późn. zm.). Stanowisko Ministra Zdrowia w przedmiocie sprawy zostało opublikowane na stronie Urzędu, pod linkiem:

<https://www.gov.pl/web/zdrowie/obowiazek-szczepienia-sluzb-medycznych>

Przy typowaniu grup osób zobowiązanych do szczepienia przeciw COVID-19 kierowano się potrzebą zabezpieczenia grup zawodowych strategicznych z punktu widzenia działania państwa w czasie pandemii, odpowiadających za funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz studentów kształcących się na kierunkach przygotowujących do wykonywania zawodu medycznego, o którym mowa w art. 68 ust.1 pkt 1-8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, którzy również mogą uczestniczyć przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych jak również obsłudze pacjenta. Obecnie w niektórych państwach UE oraz w innych państwach rozwiniętych podobne rozwiązania zostały przyjęte albo ich przyjęcie jest rozważane.

Szczepionka to produkt leczniczy podawany w celu wytworzenia odporności przeciw wybranym, groźnym chorobom zakaźnym. Odporność przeciw danej chorobie można nabyć na drodze jej przechorowania lub po szczepieniu. W przypadku wystąpienia choroby należy liczyć się z możliwym ciężkim przebiegiem i ryzykiem groźnych dla zdrowia i życia powikłań. Należy również liczyć się z tym, że w przypadku wielu chorób, w tym COVID-19 nie ma skutecznych metod leczenia.

Mając powyższe na względzie wskazać należy, że nie wynaleziono skuteczniejszej metody zapobiegania groźnym, śmiertelnym chorobom, w tym COVID-19, niż szczepienie przeciw tej chorobie. Tak więc podkreślam, że w czasie stanu epidemii COVID-19 zasadne jest i pożądane wdrożenie działań profilaktycznych w odniesieniu do grup osób określonych przepisami ww. rozporządzenia, które mają bezpośredni kontakt z pacjentami przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych. Wprowadzone rozwiązanie przyczynia się do ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 w społeczeństwie.

Nowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 lutego 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii wniosło wszystkie ograniczenia w zakresie wykonywania działalności gospodarczej, w tym limity osób korzystających z określonych usług. Rada Ministrów podjęła decyzję o usunięciu ograniczeń w zakresie wykonywania działalności gospodarczej, w związku z obserwowaną sytuacją epidemiczną, która, w ocenie Rady Ministrów, to umożliwiła. Uwzględniając istniejące uwarunkowania prawne w pierwszej kolejności należy mieć na uwadze, że na podstawie art. 68 ust. 4 Konstytucji RP władze publiczne (w tym Minister Zdrowia) są obowiązane do zwalczania chorób epidemicznych. Zasadnicze działania podejmowane w związku z pandemią COVID-19 odbywają się w głównej mierze na podstawie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021 r. poz. 2069, z późn. zm.) dalej zwana „ustawa zakaźna”. Przepisy ustawy zakaźnej określają zasady i tryb zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Należy podkreślić, że zarówno ustawa zakaźna, jak i wydane na jej podstawie rozporządzenia (akty wykonawcze do niej) są prawem powszechnie obowiązującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Tym samym to przede wszystkim normy prawne ustawy zakaźnej oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych musiały zostać wzięte pod uwagę przy zwalczaniu COVID-19. Powyższe wyraźnie stwierdza art. 87 konstytucji RP, zgodnie z którym źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Przepisy aktów wykonawczych są niezbędne dla obowiązującego podejścia normatywnego związanego z wprowadzonym stanem epidemii i potrzebą zwalczania choroby zakaźnej jaką jest COVID-19. Przy czym, jak wskazuje orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, ograniczenie praw jednostki jest możliwe w sytuacji konfliktu dwóch wartości: z jednej strony ochrony konstytucyjnej wolności lub prawa jednostki, z drugiej strony ochrony bezpieczeństwa lub porządku publicznego, ochrony środowiska, zdrowia i moralności

publicznej albo wolności i praw innych osób (wyrok z 29 stycznia 2002 r., K 19/01). Przy czym samo podstawowe ograniczenie następuje z mocy przepisów ustawy zakaźnej, natomiast jego dookreślenie jest zawarte w rozporządzeniu i należy je rozpatrywać jako przesłankę konstytucyjną wynikającą z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP, która wskazuje na konieczność wydania rozporządzenia w celu wykonania ustawy. Takie podejście normotwórcze pozwala na jego uznanie za zasadne w myśl postanowień art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

Reasumując uznać należy, że wszystkie działania podejmowane i prowadzone w związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju znajdują swoją podstawę prawną w prawie polskim. Nie znajduje uzasadnienia zaplanowanie i wdrożenie działań mających na celu przyjęcie żądań przedstawionych w przedmiotowej petycji.

Z poważaniem

Dariusz Poznański

Dyrektor

/dokument podpisany elektronicznie/